

## EN NATURLYRIKERS NYFUNNA FORM - Staffan Söderbloms knittelar

Knittel är namnet på ett versmått, som har sin förankring i äldre tysk litteratur. Det är en snabbt pulserande vers, som betonar fyra stavelser i själva textrad, därav s.k. fyrtaktig vers. Det handlar om en sorts språkligt flöde med korta, bestämda betoningar, som av en väl trimmad "fyrtaktare", där lästrytmen, enkelt och tydligt, kan markeras.

Versformen kännetecknas alltså av enkelhet och snabba parvisa rim. För Staffan Söderblom handlar det inte om någon klassisk knittelform, utan snarare om en sorts nyfunna virkade ordflätor, som i återkommande konkreta språkbilder, bildar en intressant och mycket läsvärd dikt. Den är enkel, tydlig. Tvåradningarna "springer" fram med energiska steg in i regelbundet konstruerade överklivningar, som gör versen spännande och händelserik.

Det är ett fint och säkert hantverk, som Söderblom presenterar i sin sjunde diktsamling. Som undervisare i diktens formspråk och metaforiska bilder träffar han alltid rätt och läsaren kan finna att de olika associationstrådarna är väl spunna och genomtänkta.

Det handlar i dikterna om en totalupplevelse. Naturens skiftningar tolkas in tillsammans med idrottsliga motiv, för att i nästa stund förankra i fornsvensk skrift och motiv, för att sedan göra nedslag i byzantinsk bild och ordkonst. Hans dikter spänner över det breda fält, där liv och rörelse förenas.

I det "dialektiska ljustet" skådas inte bara svartmes, koltrast och sparvhök. Här betraktas också - i kortdiktens form - en levande "trastbiotop". En klimatstruktur, som på sätt och vis förenar ord och liv, ljus och mörker; en harmonisk betingad miljö, där det anas en viss portion romantik och varför inte: metafysik:

*Fläderbusken ett akustiskt hus  
i oktober, lövfällning,*

*en drypande skugga helt nära  
- ruskar ihåligt åns bottenskyla.*

Poeten Söderblom formaterar sina dikter med en självklar naturmystik. Förebilderna är tydliga och Harry Martinsson ligger väl inpräglad i den s.k. knittel-mappen. Där finns även andra s.k. naturskådande naturpoeter, som inte tagits in i den modernistiska kanon, som efterkrigstiden bjuder. Här möter vi inte helt överraskande naturpoeten Einar Malm – i ett fängslande referat där bandymatchen redan håller på att avslutas, därute i det tidiga vårdiset i skärgårdens flödande vårljus. Sven Rosendahl omskrivs med sin gökdikt, parasitfågeln, som sjunger sig in i med helig klang och tolkar en "klang av helgsmål,/ högmässa, den höll han lite/ helig, och reserverade den för göken.../

Detta är Staffans Söderbloms sjunde diktsamling. Han har aldrig varit rädd för att med nya uttrycksformer finna annorlunda vägar för dikten. Han ligger nära det livskraftiga och sköra, nästan mystiska landskap, som väl kan tydas i hans poetiska strövtåg.

Boken om Harry Martinson visade en hudnära tolkning av dikt och personlighet. Nu – i de knittelskrivna tvåradningarna – visar han åter på en diktform som förnyar och skapar personliga ordbilder i poesins levande strömfåra.

Hans-Evert Renérius

Staffan Söderblom: *knittlar*. Anthropos